

HRVATSKI LIST

Godina I.

Pula, četvrtak 5. kolovoza 1915.

Broj 31.

Bavari na valjivaju na Varšavu. — Zapadni dio Ivangoroda u našim rukama. — Uspjesi njemačke vojske u Kurlandiji.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 4. augusta. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište:

Između Visle i Buga opiraju se Rusi, koji su uzmici korak po korak ponovno običnim načinom na različitim mjestima. Sjeverno Dubnjene i Holma na Švinki i crti na Lenčen-Novo Aleksandrija došlo je do ostrih bojava. Na mnogim je mjestima fronte poduzeo neprijatelj, da zadrži naše napredovanje, kratke protunastaje ali ne uznagav odoliti bude odbijen iako ponoć, nastavi uznak prama sjeveru. Zapadni dio Ivangoroda, koji leži na lijevom brdu Visle, u našim je rukama. Njemačke su čete, stopeći nasuprot učešće Radomsku na istočnom brdu Visle opet napredovali. Između Sokola i Vladimira Volinskoga raspršili su naše čete kozačku pokroviju. Jugozapadno od Vladimira Volinskoga opazuju se veliki pozari. U istočnoj Gaćici nema ništa novoga.

Talijansko bojište.

U Gorickoj odbijeno je opet noću na 3. avgusta više pojedinih talijanskih navalna na rubu visoravn, tako južno od Zdravscine i istočno od Polazza, gdje je neprijateljski pjesadije dva puta navala na nos, ali je bila ipak svaki put suzbijena u teške gubike. 3. avgusta poslijе podne kuluši su Talijani u kiši i magli nakon zastoke topničke privremeno ponovni nastaj na naše pozicije na Monte dei sei busi. I ova je naša suzbijenja. U koruskom i tiroškom pogranicju došlo je u nekoliko odsećima do živahne djelatnosti topništva. Talijanska se pjesadija, poslana na Celonkof pokrvila na zapadni obrobnik uvizine, jer je vlastito topništvo pucao na nju. Navalna dvaju talijanskih kumanija na pogranici most južno od Schindlerbucha i jača talijanska navalna na Col di lana (Buchenstein) suzbijene su.

Zamjenik poglavice generalnog stožera, pl. Hoffer, podmarsal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 4. avgusta. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište:

Nista novoga.

Istočno bojište.

Naše su čete juče stigle, goneć neprijatelja, koji uzmio, u područje Kupisku

(istočno Ponjevec). Sjeverno Lomže potisnuli su Rusi u promaknjene obrambene pozicije tvrdjave. Pukovnije iz zapadne i istočne Pruske osvojile su još prelaze preko Nareva kod Ostrolenke, što bijalo zaštitno poljskim utvrdoma, nakon najžešćeg oplora. Zarobili smo više hiljada Rusa i zaplijenili 17 streljnih pušaka. I ovde proganjamo neprijatelja. Pred Varšavom baceni su Rusi iz pozicija kod Blonja u izvanjsku utvrđenu liniju. Vojska Bavarskog princa Leopolda navala je na tvidravu.

Jugoistočno bojište.

Kod dijelova Wojschovske vojske, što su presli Vislu, nastavlja se navalna. Austro-ugarske čete, ove vojske u posjedu su zapadnog dijela tvrdjave Ivangoroda po Visle. Nasuprot savezničkih vojska Mackensenovi kusao je neprijatelj i juče, da ustavi potjeru. Kod Lenčene, sjeveroistočno Holma i zapadno Buga ponovno je poražen. Od jutros nalazi se baceni neprijatelj na uznaku upore u sjevernom pravcu između Buga i Visle. Istaklo uznje neprijatelj na Bugu, kod Uščilika i južno.

Vrhovna vojna uprava.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 4. avgusta. (D. u.) Glavni stan javlja:

Na kaučkoj fronti nastavili smo sa uspjehom našu krećtanju u smjeru pravca Tokada. Zaposjeli smo položaj Kildigidijsko-sjeverno Tokada, kašto gorivo biće. Neprijateljske čete hajde su u velikom neredu sjeverno Kildigidijsku. Na dardanskog fronti se pjesadija, poslana na Celonkof povukla na zapadni obrobnik uvizine, jer je vlastito topništvo pucao na nju. Navalna dvaju talijanskih kumanija na pogranici most južno od Schindlerbucha i jača talijanska navalna na Col di lana (Buchenstein) suzbijene su.

Zamjenik poglavice generalnog stožera, pl. Hoffer, podmarsal.

Bacanje bombi na Černovice.

Berlin, 4. avgusta. „Lokalanzeiger“ javlja iz Černovice: Ruski letjeljac preletio je danas u zorni grad, te je bacio tri bombe. Jedna je eksplodirala na krovu kuće te je prouzročila neznačitu štetu. Nitko nije bio ranjen. Druge su bombe pale u okolici grada.

Engleski transport vojništva uništen.

Berlin, 4. avgusta. „Lokalanzeiger“ javlja: Engleski transportni brod „Arenuron“ bio je od njemačke podmornice torpediran. Najeviči dio posade se je potopio.

Brest-Litovsk ispraznjen.

Bukarest, 4. avgusta. Polag vijesti iz Petrograda, iz tvrdjave je Brest-Litovsk odstranjeno sve civilno stanovništvo, poslo je ista uzepta sada novim uporistom. Vi jest o ispraznjenju ove tvrdjave proizvela

tek opazila, da u njezinu srcu ima više od prijateljstva, pa da se ne može oteti tomu čuvenju. Mislije da sada, da Riegova strast pod njezinom moći stoji, a sad je stala dvojiti, imade li bližja takovo strasti u njega.

„Zašto to?“ pitale se sama, „ta nijedna ljepotica mletačka ne može se poljivali, da je osvojila lijepoga stranca.“

Znala je ona prije, zašto li je Riego zamisljen, turoban, ali sada, gdje mu je sklonija, zašto je se hojiša? Razlog tomu htjela je svakako znati.

Za malo danje podje joj muž u Veronu i to na kratko vrijeme; Juliji odlanu. Nije možebit, jer joj je prostija volja bila. Muž ju nije prečrio u ničem. Tvrdio je vjerovao, da je Julijino srce za ničim uznjeti ne može, van za umjetnošću.

Suhoparam, aristokrat po zlici prijašnje stječao puštanje jožen svojih se volju, te je polazio njezin salon ne da ju čuva, no da daje slave njezine odbije na sebe.

Ponosio se je svojom lijepom, unimom ženom, ko štemenom i bogastvom svojin.

Grofica je i sada primata obične po-hode.

Fohodi ju i de Riego.

Bijase onog dana bljeđi nego obično, a oči mu bile nekako mulne.

je u Petrogradu veliku senzaciju i potisnenost, koja se povećala uslijed pada Lublina i Holma.

Talijani su bojazljivi.

Lugano, 4. augusta. U „Giornale d'Italia“ objavlja senator Maziotti — prijatelj Salandrea — članak, u kojem se prvi put u talijanskoj stampi veli, da je zapadnje tako zvanih talijanskih područja u Austriji vrlo teško uslijed smanjivanja stanovništva i da će ovo, ako ečvorni sporazum potpunoma ne pobijedi, biti i kasnije nepovjerljivo. Maziotti se budi, da će sudionistovanje Italije u ratu istoj biti dobro nagradjeno, te da se ista s time nije stavila nikakvu pogublju.

Ranjenici i zarobljenici u Italiji.

Lugano, 4. avgusta. (D. u.) Ranjeni se talijanske vojnike mora prenatisi usprkos teže u južnu Italiju, da ih ukloni. Austro-ugarski ranjenici su u istoj godini prevezeni u Livorno u koncentracijski tabor na neki otok.

Italija ne će navijestiti rat Tursku.

Zürich, 4. avgusta. Neutralni novinari bili su u uredu stampe u Rimu upućeni, da Italija ne će navijestiti Turšku rat.

Rusi službeno javljaju ispraznjenje tvrdjava na Visi.

Ha a g, 4. avgusta. Ruski poslanik izjavio je o uznaku Rusia iz Poljske, da se isti dogodio uslijed pomanjkanja municije, te da će se Rusi povući na crtu Njemena i Buga.

Odgovor Sjedinjenih država monarhiji.

Genf, 4. avgusta. „Herald“ javlja iz New-Yorka: Sjedinjene države odgovorile su na nota austro-ugarske prve dana budnje sedmice. Nola je pripravljena u tajanstvu, te ju ima predsjednik jošte samo potpisati.

Njemački zrakoplovni bombardiraju Varšavu.

London, 4. avgusta. (D. u.) „Times“ saznanje iz Varšave, da je 31. lipnja bombardiralo 5 zrakoplova grad. Pel je osoba usmrceno u 14 ranjeno.

Belgijski parobrod potonuo.

London 4. avgusta. (D. u.) Belgijski je parobrod Koophandel potonuo. Devet je momaka posade spaseno.

Položaj na ratisti.

Pula, 5. avgusta.

Pred Ivangorodom čete su generala Kovesa, posto su na juris uzaute veliki dio prednjih utvrda, prisilile neprijatelju na uznak u pravu tvrdjavnim crtu. Zapadni je dio tvrdjave pao danas u naše ruke. Nase teško lopništvo nalazi opet izvrstan cilj, te će početi raditi brzo i temeljito svoj posao i protiv tvrdja na istočnom brdu Visle.

Grovio je grofci sami, kad je muža bilo, čimlo, da je veoma raztrošen.

Smislio se nekako na silu, glas mu je drhtio, ali od svih gospa opazila je samo Julija Rieguvabumu, i oči i sree njezino otuljmu se na njim.

Moran ga s kakovu razloga zaustaviti, ako se oprosti s drugimi, odluci Julija. Na danas nije trebalo tko log. Spanjolac obično bi otisao s drugimi gospa, ali danas ostade, kad se je već razilazio drugi svijet, nije imao ničega da bude porinut ravno u sreću njemačke kulture a time i Nijemstva, taj se klin pred vratima Ivanova grada u Varšave smrškava.

Pred novootvorenom Dumom izjavio je general ministar rata gestom lakim al istinu teškin, da se ponavljaju dan iz godine 1812., kad je Aleksandar, car Rusije, načinio napulje Varšave pobijedosnim čelama Napoleona. Danasni uznak nije jednak onome iz god. 1812. Tada puštanju ruske vojske i njeni vojne neprijatelje unutar zemlje, tad imahu njihove vodje uza se zimu, snijeg i led, a otrag oglad-

izazi svaki dan osim nedjelje poslike podne u Puli u ankladni liku Jos. Krmotić, Trg Custoza 1, gdje se nalazi Ustavni, uređujući i uprava Hrvata. Za učredništvo odgovara izdavatelj Josip Hain, Telefon broj 58. Broj poštanskog štampića 36.815. Predplatna iznosa 2 K 40 h mjesечно, 5 K trimesecno, pojedini broj stane 6 hetera. Oglase računa se po 20 h jednostupni petlitredak (3 mm).

Cete generala Woyscha prekorak su sredno veliki sunski prostor između Visle i željezničke pruge, koja sjeverozapadno Ivangorodu vodi u Varšavu, te se približuju spomenutoj željezničkoj crti, koja leži u opsegu topova. Time i Ivangorod bio svezan sa jednom željezničkom prugom su unutarnjom Rusijom.

Na fronti su Varšava - Nare opel u toku veća poduzeća. Željeznicu Varšava-Bjelostok i Varšava-Siedlec, bila je na više mjeseta razrušena bombama iz zrakoplova. Oprema ruskog materijala tri vrste mnogo: „Ispraznjenje Varšave moći će početi jedva danas radi ovog zapreka“.

Lijeva krila nadvođenje Josipa Ferdinandu nastavilo je jučer proganjanje preko Novo-Aleksandrije-Konsavke, proti dolnjem Vieprzu. Tu, čini se, da će neprijatelj kusati ostolni se na južnu frontu Ivangoroda, da se opet opre. S ovog gledišta su napredovanja važna, koja su takođe postigli drugi zborovi vojske Josipa Ferdinandina i čete vojske Mackensene. Osvojenje Lenčene i prelaza Vieprza olakotit će sudjelovanje i borbe između Vieprza i Buga. Vojska nadvođenje prodire u preko gornjeg, dočnjeg srednjeg Vieprza. Vojska Mackensene počela je napredovati u smjeru Vlodave. Mnoge moćnije ovog predstavljača operacija, koje se već odigravaju skoro u strategijskom prostoru Brest-Litovska.

Na jugozapadnoj fronti traju borbe u južnom odseku fronte visoravn Krassa sa peunjanjem tvrdokorose. Talijani, čini se, da zele postignuti rekord u kvavim gubicima, kojih imaju već preko 200.000.

Novinski glasovi prigodom ratnog zasjedanja Dume.

Lagano se spušta zavjesa nakon prvog čina usazne i strasne drame ruskog carizma.

Najveća pogibija — nastavlja učredno velikog bečkog lista — iskorjenje njezinskih pukova iz njene domovinske školske i u nasišlo tvorenje i sastav moskovitskog paljake, čini se, da je i da će prestati — bitišći. Svjetski sud će izreći pravdu odsudu. Slavni panskavski klin u osu Nikolaja Nikolajevića, koji je imao i morao da bude porinut ravno u sreću njemačke kulture a time i Nijemstva, taj se klin pred vratima Ivanova grada u Varšave smrškava.

Pred novootvorenom Dumom izjavio je general ministar rata gestom lakim al istinu teškin, da se ponavljaju dan iz godine 1812., kad je Aleksandar, car Rusije, načinio napulje Varšave pobijedosnim čelama Napoleona. Danasni uznak nije jednak onome iz god. 1812. Tada puštanju ruske vojske i njeni vojne neprijatelje unutar zemlje, tad imahu njihove vodje uza se zimu, snijeg i led, a otrag oglad-

„Dakle u Veneciji nema ništa,“ privlači Julija drhnećim glasom, „sto bi Vas obustaviti smjelo? Sto ja znam, sav mletački svijet voli osobito grofa de Riego, i sve su kušali ljudi da ga privežu stalno našemu društvu!“

„Ja svu tu čest veoma cijenim, milosrđiva grofico! Ne vjerujte, da sam covjek neharan, i da cu zabraviti i najmanje od tolikih prijateljstava, kojim Vaši zemljaci odlikovavaju mene — strana covjeka. Pa upravo jer mi se ta čest čini odvrs velika, idem potpuno iz Mletaka, da se ne moram dijeliti sa svim, koji me vole.“

„A zar tako gospodine grofe!“ odvraća Juliju, te se smijeći. „Julija, Vi me niste bitjeli osobito potasiti svojim oproštajem, i čini mi se, da Van ne će palaća Amalfijeva ostati tako mila u pameti kao sto one srelnje kuće, sto Van primaće u govorljivoj svojoj krije.“

„Vi ste okrunuti, milostiva gospodijo,“ odvraća grof tužno, „dodjoh k Van, jer bi bio velik grijeh otiti a da Vi toga ne znamete, da Van se ne zahtalim za sve vjeće casove, kojim ste mi osladili život u Mlečima!“ kojih mu ču nikad zaboraviti, i koji mi jedino olakšavaju onu nesmišljenu sudbinu, što me iz Mletaka tjeri.“

(Dalje slijedi).

